

Grenseland

NR. 5-2017 • AUGUST

MARKER

Marker

Innbyggere: 3 584

Areal: 413 km²

Kommunesenter: Ørje

Ordfører: Kjersti Nythe Nilsen (A)

LEDER

«Det skjer noe hver dag»

Etter å ha fartet rundt i distriktet – på begge sider av grensen – gjennom hele sommeren er det ett inntrykk som har festet seg: Ørje er noe folk snakker om. «Det skjer noe hver eneste dag på Ørje», sier folk. Den imponerende aktiviteten dette lille stedet og denne lille kommunen klarer å varte opp med gjennom sommeren går ikke upåaktet hen. Folk snakker om Ørje, og folk besøker Ørje. Det harde og målrettede arbeidet gjennom mange år bærer frukter.

Ifjor hadde vi en fantastisk sommer i Marker. Aktiviteten og tallet på attraktive tilbud var imponerende. Mange anså det som nesten umulig å gjenta suksessen. Men der tok de feil. Årets sommer har også vært formidabel, selv om været til tider har vært så-som-så. Attraksjonene har vært mange, og oppslutningen fra både lokalbefolkning og tilreisende har vært upåklagelig.

Selve hjertet i Sommer-Ørje er slusene, Sørje Brug og tilliggende herligheter, med Tangen friluftsområde og ulike salgsetableringer. Her har det vært et yrende folkeliv i sommer. Soot-spelet trakk elleve fulle hus, utviklet konseptet og høstet massevis av lovord. Lørdag i slusene har nok en gang levert varene. Kanallekene regnet nesten bort, men imponerende mange kom likevel. Slusefestivalen og kunstutstillingen på Bruget var velsignet med fint vær, og folk strømmet til. Gummibåtfestivalen regnet nesten også bort, men mange hundre ungdommer fra fjern og nær smilte og lo og hadde det alleles fortreffelig likevel. I tillegg til dette har det vært andre arrangementer og tilbud som også kan se tilbake på en fin sommer.

Vi har ikke tilgang til næringslivets regnskaper, men det vil overraske oss om ikke tallene er hyggelig lesning. BåtCafeen har hatt en strålende sommer med meget godt besøk. Det nye tilbudet Matfatet har

solgt lokal mat og lokalt øl i store mengder. Vegg i vegg har turistinformasjonen hatt stor pågang av folk i hele sommer, og utleie av sykkelseilbrett og båttraktorer har gått unna. Den nye bobilparkeringsen er vært en suksess, Kanalmuseet har hatt en jevn strøm av besøkende og båtfolket har kost seg på og ved vannet.

På slutten av sommeren kom selveste DS «Turisten» til sin nye hjemmehavn Ørje. Det betyr at Soot'n, Hebe og de andre veteranbåtene får selskap. Bare på dette området er potensialet stort, og allerede neste sommer vil folk valfarte til Ørje igjen. Det er mye sant i dette med å være lykkelig som liten. Marker og Ørje har vist at det er liv laga for dem som vil noe. Og dem er det mange av her i vårt lille lokalsamfunn.

Markingene kan nok en gang være stolte av det de har fått til i sommer. Vel blåst!

Stortingsvalget i Marker

VALG

10. og 11. september er det stortings- og sametingsvalg. Marker rådhus er stemmelokale, men det finnes også andre muligheter.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

De som velger å stemme på ordi- nær måte kan gjøre det ved frem- møte i Marker rådhus søndag 10. september fra klokka 14 til klokka 18. Eller samme sted mandag 11. september fra klokka 10 til klokka 20. På valgdagen må du stemme i den kommunen du er folke- registerført.

For å avgi stemme må du ha med gyldig legitimasjon og valgkort. Det er ikke et absolutt krav at

valgkortet er med, men det vil gjøre prosessen raskere og enklere.

Forhåndsstemme

Ønsker du å avlegge stemme på forhånd kan du gjøre det i alle kommuner i landet, uavhengig av hvor du er registrert bosatt. I Marker kan det forhåndsstemmes på Servicetorget i rådhuset frem til 8. september. Servicetorget holder i denne perioden åpent fra klokka 08 til klokka 15 på hverdager. Lørdag 2. september kan du forhåndsstemme

fra klokka 10 til klokka 13. Torsdag 31. august og torsdag 7. september er det langåpent til klokka 19.

Stemme hjemme

De som ikke har mulighet til å reise til rådhuset for å stemme, kan søke om å få stemme hjemme. To stemmefunksjonærer vil da komme hjem til deg. Dette må forhånds- bestilles innen onsdag 6. septem- ber. Ring Vidar Kasbo på telefon 452 97 106.

Bo- og Service

Det arrangeres valg på Marker Bo- og Service torsdag 7. september fra klokka 10 til klokka 12.

Ny rute gir bedre busstilbud

Bussforbindelsen til og fra Ørje har vært et tema i mange år. Nå er en ny rute midt på dagen opprettet. Det avhjelper situasjonen for både unge og eldre som har savnet et bedre tilbud, spesielt til og fra Mysen.

Bussforbindelsen mellom Ørje og Mysen kan fortsatt bli bedre, men en nyåpnet rute midt på dagen dekker et etterlenget behov.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Vi har nå fått en buss kl. 13.10 fra Ørje til Mysen. Det er vi svært glad for. Et slikt tilbud har vært savnet lenge, sier ordfører Kjersti Nythe Nilsen.

Fyller tomrom

Det har til nå vært godt med busser om morgenen så lenge det er skole. Også på ettermiddagen er det skolebusser mellom Askim/Mysen og Ørje. Men midt på dagen har det vært tomt, og det har gjort det vanskelig for folk med timeavtaler eller behov for å gjøre andre ærend. Den nye ruten til Mysen 13.10 og bussen fra Mysen til Ørje 13.45 vil avhjelpe denne situasjonen.

Ønsker kveldstilbud

Mange har etterlyst et busstilbud på kvelden. Skoleelever som går på Askim eller Mysen, kan ikke ha et normalt sosialt liv etter skolen fordi det blir vanskelig å komme seg hjem. Målet nå må bli å få til en kveldsrute. Opprettelsen av den ekstra ruten midt på dagen er et langt skritt i riktig retning.

Flere busser går i dag tomme på strekningen. Argumentet er at det er for dyrt å ha bussene i trafikk. Det argumentet har folk problemer med å forstå. Kanskje en aldri så liten gjennomgang av eksisterende trafikk er det som skal til for å gjøre bussforbindelsen til og fra Ørje enda bedre.

Dette er de daglige bussavgangene mellom Ørje og Mysen:

Buss fra Ørje

- 05.15** går videre til Askim
- 06.15** til Mysen
- 07.10** skolebuss åpen for alle – går via gamle E18 og videre til Askim
- 07.40** skolebuss åpen for alle – en buss direkte og en buss via gamle E18
- 13.10** ny rute til Mysen
- 14.25** via Marker skole, gamle E18 til Mysen

Buss til Ørje

- 08.30** fra Mysen til Ørje – bare på skoledager
- 13.45** ny rute fra Mysen
- 15.30** fra Mysen – bare på skoledager
- 16.45** fra Mysen
- 18.00** fra Mysen. Korresponderer med buss fra Oslo 16.30
- 18.45** siste buss fra Mysen til Ørje

TV-aksjonen i år går til utdanning for barn rammet av krig og konflikt.

Foto: UNICEF Norge/Brekke

Trenger bøssebærere

TV-aksjonen i år går til UNICEFs arbeid for å gi utdanning til barn rammet av krig og konflikt. Aksjonsdagen er søndag 22. oktober.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

Aksjonsleder for TV-aksjonen i Marker er Else Marit Svendsen. Hun håper at riktig mange bøssebærere melder seg til tjeneste.

Ring 92 89 47 38

– Ta kontakt med meg på telefon 92 89 47 38, sier Else Marit.

Det er flere som allerede er klare som bøssebærere. Røde Kors skal bidra til å samle inn penger. Det samme skal Ungdomsrådet gjøre. Også medlemmene i kommunestyret skal ut og samle inn penger på aksjonsdagen.

– Vi er veldig glade for dette engasjementet. Men vi trenger enda flere bøssebærere, og jeg håper folk melder seg til innsats for en god sak.

Barn hjelper barn

– Både barnehagene og skolen i Marker skal ha egne opplegg for å samle inn penger. Inntekten fra årets TV-aksjon går til utdanning for barn rammet av krig og konflikt. Da er det ekstra fint når våre egne barn engasjerer seg, sier Else Marit Svendsen.

Når barn i krig og konflikt ikke får utdanning, står et helt lands fremtid på spill. Årets TV-aksjon skal gi skolegang og håp til barn der krigen raser. Ett av fem barn i krigs- og konfliktområder står i dag uten skolegang. UNICEF jobber hardt og målrettet for at barn ikke skal få ødelagt fremtiden på grunn av voksnes kriger og konflikter.

TV-aksjonen 2017 skal gi utdanning til barn i Colombia, Mali, Syria, Pakistan og Sør-Sudan.

Grensekomiteen knytter sammen offentlige myndigheter over grensen

VÄRMLAND, ØSTFOLD, AREMARK, ASKIM, EIDSBERG, MARKER, RØMSKOG, TRØGSTAD, SKIPTVET, SPYDEBERG, HOBØL, MOSS, KARLSTAD, GRUMS, SÄFFLE, ÅRJÄNG, BENGTSFORS OG KRISTINEHAMN

www.varmost.net

GRENSEKOMITEEN
VÄRMLAND-ØSTFOLD

Fornøyd reiselivskoordinator

– Det har vært en god sesong i Ørje. Pågangen til turistinformasjonen ved slusene har vært stor i hele sommer, sier reiselivskoordinator Grete Flæsen Elgetun.

MARTHE LAURENDZ JENSEN, TEKST
ØYVIND OTTERSEN, FOTO

Turistkontoret er plassert rett ved Ørje sluser, ved innkjøringen til Båtcafeen. Her har turister og lokalbefolkning fått informasjon, ikke bare om Marker, men om hele Indre Østfold. En mangfoldig region som strekker seg fra utkanten av Oslo til svenskegrensen. Det er masse natur som både kan og bør oppleves gjennom sykling, padling og vandring. Fiskemuligheter og bærplukk er også noe vår natur kan sjarmere med.

Det er selvsagt flere tilbud innenfor aktiviteter, restauranter, shopping og lignende. Arrangementer og festivaler er noe regionen har å tilby som turistkontoret mer enn gjerne deler videre.

Reiselivskoordinator Grete Flæsen Elgetun er strålende fornøyd med årets sommersesong.

Det er Visit Indre Østfold som står for kontoret.

Hyggelige turister

Grete Flæsen Elgetun forteller at det er utrolig mange hyggelige turister og lokale folk innom. I fjor var det besøkende fra hele 25 ulike

nasjoner innom kontoret. I år er det nok omtrent det samme, selv om de fleste som kommer innom er fra Norge, Tyskland, Sverige og Danmark.

– Vi har hatt besøk fra steder som Guatemala, New Zealand og Australia, sier Grete Elgetun.

– Har de nye attraksjonene vært populære?

– Ja, absolutt! Vi har leid ut massevis av sykkelseilbrett, båttraktorer og ikke minst bobilplasser. Og det har gått enorme mengder med informasjonsmateriell. Det har vært en god sommer for turistinformasjonen.

*En ekte
lokal
sparebank*

Banken for deg!

Vi er en selvstendig sparebank med lang historie og dype røtter i lokalsamfunnet. Det er bra for både deg og hele distriktet. Hos oss får du alt på ett sted, både bank- og forsikringstjenester. Ta kontakt med en av våre rådgivere. Sammen finner vi den beste løsningen for deg!

Siden 1851

Telefon 69 81 04 00
Epost@marker-sparebank.no
www.marker-sparebank.no

**MARKER
SPAREBANK**

Personlig og trygg

Nils Skogstad leverte en strålende tolkning av Peer Gynt i Ørje sluser midt i juli.
Foto: Øyvind Ottersen

Suksess for Nils og Peer Gynt

Lørdag i slusene har vært en suksess i Ørje også denne sommeren. Spesielt morsomt var det at så mange fant veien til sluseamfi for å se og høre Nils Skogstads tolkning av Peer Gynt.

MARTHE LAURENDZ JENSEN, TEKST

Med fint vær og alt på stell ble det stor suksess da Peer Gynt var hovedtema i slusene midt i juli. I år er det 150 år siden Henrik Ibsen skrev stykket om Peer Gynt. Det måtte selvfølgelig også markeres i Ørje, med god hjelp av Nils Skogstad som spilte den ekstraordinære figuren Peer Gynt. Med seg på scenen hadde han Arne Dehli som forteller, Camilla Trossterud som Mor Åse og musikerne Runar Patriksson og Frida Bremnes. De imponerte alle sammen, og publikum var storforføyd.

Fint konsept

Lørdag i slusene har holdt det gående i mange år. Dette gratis underholdningstilbudet til alle i Sommer-Ørje er en tradisjon folk setter pris på. Med flotte omgivelser, engasjerte arrangører og mange ulike talenter er det ikke rart folk trekker til Ørje sluser gjennom sommeren. Programmet er variert, og hvert lørdagsarrangement lever sitt liv. Det er musikk for unge og gamle, det er temadager og det er annen form for kulturopplevelser. Alt gratis og alt servert i det flotte anlegget ved Ørje sluser.

Et stort publikum i Ørje Sluseamfi fikk i strålende sommervær oppleve en lokal tolkning av Per Gynt i anledning av at det er 150 år siden Henrik Ibsen skrev stykket. Foto: Marthe Laurendz Jensen

20. september 2017 slukkes FM-nettet ...

DAB til jubileumspris!

Sangean BTR160 radio (1499,-) **999,-**
Fantastisk god bord-/reiseradio med fargedisplay som gjør at det er lett å se informasjon når dette popper opp i displayet. Blåtann.

DDR 31-BT radio **1999,-**
Praktfull radio med fullstendig overlegen lyd. Suveren hjemmeradio, men også til hytta, båten eller campingvogna fordi den kan benyttes på 12 volt anlegg.

POP Star radio **499,-**
En lekker bord- og reiseradio. Liten nok til å tas med, og stor nok til kjøkkenet, kontoret, ved sengen eller på vaskerommet. Den kan også godt benyttes på batteri og er fin på camping, i båt eller på biltur. Finnes i mange fine farger.

AutoDAB Adapter bil

Biladapter som oppgraderer det eksisterende FM-radiosystemet til å motta DAB+. Støtter «Service-following» og Trafikkmeldinger (TA).

1899,-

DAB-adaptar for hjemmebruk Scansonic D-100BT

Inneholder en tuner-del for tilkopling til eksisterende anlegg, radio, forsterker etc. Fjernkontroll, klokke og alarm. Blåtann for trådløs streaming fra mobil. Stort fargedisplay.

999,-

1917-2017
100
år i Storgata 13

NILSEN SPORT OG ELEKTRISK AS

Storgata 13, 1870 ØRJE. Tlf 69 81 11 44. Email: post@nilsen.g-sport.no

MANDAG TIL FREDAG 9-17 • TORSDAG 9-18 • LØRDAG 9-14

Bakergaarden Café

Det lille ekstra!

• MEK, SOA, GUTTEN
BØNDEBØNNEKESER, GUTTEN
BØNDEBØNNEKESER, GUTTEN
• MEK, ENG, SOA, GUTTEN, KUTTER
REKESKORP BØD, ADOL, HYTTLOKSEBØD (100 GRAM FLEIS)
• MEK, ENG, SOA, GUTTEN, SAGLADDER, PERNIP
KARBONADESKORP BØD, STEKT LØK (60% KØTT)
• MEK, SOA, GUTTEN, KUTTER, PERNIP
CESARSALET, KYLLINGFILET, KRUTONGER, PARMESAN, BØD
• MEK, GUTTEN, SOA, EGG, SENWEP
VARM BRUSCHETTA, KYLLING, ANANAS, JALAPENOS, OST, PIZZ

La deg friste av våre gode hjemmelagde retter og et stort utvalg gjærbakst og kaker.

Ønsker du mat til møter eller arrangementer, kontakt oss for forslag.

MAN-ONS 10-16 | TOR-FRE 10-18 | LØR 10-16

90 40 25 15

STORGATA 14, 1870 ØRJE. TLF 90 40 25 15
POST@SLUSEPORTEN.NO - WWW.BAKERGAARDEN.NO

Matfatet – stor pågang

Camilla Nordmo (t.v.) og Hilde Jaavall har hatt en trivelig sommer i butikken.

Salget har gått strålende i sommer. Tidvis har det vært tilløp til kø.

Matfatet er en liten og hyggelig butikk med mange spennende lokale varer.

– Matfatet har hatt en flott debutsesong, og salget i sommer har gått langt bedre enn forventet, sier Camilla Nordmo og Hilde Jaavall, to av innehaverne.

MARTHE LAURENDZ JENSEN, TEKST OG FOTO

Spennende og lokal mat trekker mange. Matfatet er et konsept som bygger på kortreist, sunn og god mat. Det er en liten butikk som i sommer har tiltrukket seg mange kunder der den ligger ved siden av turistinformasjonen ved Ørje sluser. Her har man fått kjøpt mat og drikke fra lokale produsenter i Marker og langs Haldenvassdraget.

Det er de fire initiativtakerne Kjartan Eg Lodden, Camilla Nordmo, Hilde Jaavall og Morten Jaavall som kan ta hovedæren for et vellykket prosjekt.

Stor fornøyd

– Salget har gått utrolig bra! Det er mange innom, og det er hyggelig å jobbe her, forteller Hilde Jaavall.

– Her selger vi ting man ikke får kjøpt andre steder. Salget har vært generelt bra, sier Camilla Nordmo som peker på lokalt øl, poteter, spekeskinke og mel som «bestselgerne».

– Vi håper at folk trekker til gårdsbutikkene resten av året, etter at butikken ved slusene er stengt for sommeren, sier Camilla Nordmo. Alle leverandørene har utsalg og gårdsutsalg der produktene blir laget.

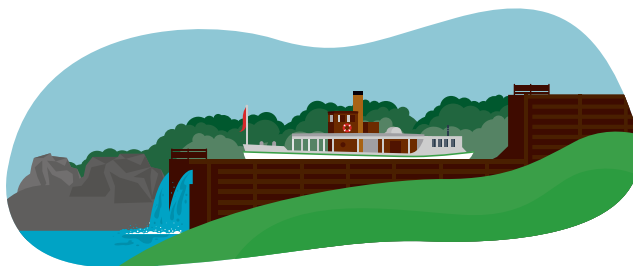
Distriktets eget forsikringsselskap

Kontakt oss gjerne!

Ved skade ring 03100 – 24 timers service

Gjensidige
Marker

Storgata 55, 1870 Ørje • Telefon: 6981 0180 • Mail: ioa@gjensidige.no

Fylkesvei 128 er blitt forkjørsvai

15. august ble fylkesvei 128 mellom Ørje og Melleby endret til forkjørsvai. Det vil si Vestre Rødenesveien/Kallakveien/Lundebyveien.

– Hensikten med å gjøre om denne fylkesveien til forkjørsvai er først og fremst å skape bedre flyt i trafikken og forenkle vikepliktforholdene. Dette skal bidra til å redusere antallet konflikter og ulykker i veikryssene, sier Raymond B. Larsen i Statens vegvesen.

Analysen av veier som omreguleres til forkjørsvaier viser reduksjon i antall ulykker og skadde personer. Det er særlig antallet fotgjengerulykker som går ned.

Husk vikeplikten

Forkjørsvaiskiltene er på plass, og trafikanten som skal krysse eller kjøre inn på Vestre Rødenesveien/Kallakveien/Lundebyveien må være oppmerksomme på at de nå har vikeplikt.

Det store feltet strakte seg ut for at alle skulle kunne passere uten uhell ved kanalbrua i Ørje.

Verdens beste syklister i Ørje

Verdens beste kvinnelige syklister ble møtt av folkefest og stor stemning da rittet Ladies Tour of Norway passerte Ørje 18. august.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Verdensstjernene passerte Ørje etter å ha syklet fylkesvei 21 fra Halden til Strømsfoss. Derfra gikk turen til Ørje, via Damholtet på vestsiden av Øymarksjøen. Feltet kom mer eller mindre samlet til kanalbrua etter å ha gjennomført en bakkespurt opp til toppen ved avkjørselen til Lihammeren. Den trange passasjen ved slusene krevde forsiktighet, men de rutinerne syklisterne sørget for at passeringen gjennom Ørje gikk uten problemer. Etter den korte visitten i Ørje fortsatte rittet på gamle E18 mot Kallak og derfra til etappemålgang i Mysen sentrum.

Folkefest

Folk er Marker ble i god tid før arrangementet oppfordret til å stille opp langs løypa for å skape liv. Det gjorde markingene til gagns. Ved kanalbrua var det massevis av folk. BåtCafeen, som stengte for sesongen helgen før, åpnet dørene for anledningen. Det var populært, for der var det fullt av folk.

Dampbåtene

I Ysterudvika og ute på Rødenessjøen lå DS «Turisten» og DS «Engbret Soot» med full damp. Det ga en ekstra fin ramme rundt arrangementet. Inne på brygga lå «Hebe», fullastet med folk som heiet. Det eksklusive feltet av verdensstjerner kunne ikke unngå å se hvilken stemning det var da Ørje ble besøkt, selv om de passerte i høyt tempo.

DS «Engbret Soot» og «Turisten» hadde dampen oppe, og var sammen med «Hebe» et hyggelig innslag da verdensstjernene passerte.

Dette var god reklame for Ørje, men også en hyggelig fredagsettermiddag for de mange markingene som tok turen til sluseområdet for å se et ekte sykkelritt i fri utfoldelse. Ladies Tour of Norway er et av de aller største etapperittene for kvinnelige proffsyklister. Her var OL-vinnere og verdensmestere side om side. De fikk alle et hyggelig møte med Ørje.

Start og mål i Halden

Ladies tour of Norway ble arrangert i dagene 17. til 20. august, og hele verdenseliten på sykkel deltok, inkludert Norges eget profflag og landslag.

Det hele startet torsdag 17. august med prolog i Halden sentrum. Dagen etter startet rittet i Halden og gikk via Aremark til Ørje og videre til målgang i Mysen sentrum. Lørdag 19. august

Et sykkelritt går fort. På sekunder var det hele over i Ørje, og fornøyde tilskuere gikk hver til sitt.

gikk starten i Sarpsborg, med målgang i Fredrikstad. Rittet ble avsluttet søndag 20. august med start på den gamle Svinesundsbrua og målgang i Halden sentrum.

God reklame

TV2 sendte direkte to timer hver dag fra Ladies Tour of Norway. Folk på Ørje kunne ikke unngå å se TV-helikopteret som filmet passeringen gjennom Ørje der stemningen og idyllen var imponerende.

Haldenkanalen Regionalpark har en samarbeidsavtale med Ladies Tour of Norway, og det som ble vist fra turen langs kanalen, både på TV og til ryttere, ledsagere og presse, må ha gjort inntrykk på både nordmenn og de mange utlendingene som fulgte rittet.

Idrettsglede var stor da Markers barnehagebarn hadde utedag på Bommen.

Barnas olympiade

De fire barnehagene i Marker var på forsommeren samlet på idrettsanlegget Bommen i Ørje. Der ble barnehagelekene arrangert – til stor glede for både barn og voksne.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Dagen bød på en rekke ulike aktiviteter, og alle barna fikk prøve seg på alt. Her var løping, høydehopp, hekkeløp, kast og andre morsomme ferdighetsøvelser.

Sunn matpause

Mellom slagene vanket det noe å bite i. Som seg hør og bør et OL for barn, var det kun sunn

mat å se. Her var frukt, grønnsaker og sunn og god drikke. At brus og søtsaker glimret med sitt fravær syntes ikke å legge noen demper på stemningen. Kampen om de sunne godbitene var til tider hard. Utrolig hvor godt sunn mat smaker om den danderes og serveres på delikat og fristende vis.

Tussilago arrangerte

Marker har tre private og en kommunal barne-

hage. Det var den private Tussilago barnehage som sto for arrangementet. De tre andre ble inviteret, slik de har blitt i flere år. Det betyr at barna i kommunale Grimsby barnehage og private Øymark barnehage og Annen Etasje barnehage kunne møtes og ha det morsomt sammen.

De voksne hadde naturlig nok mye å holde styr på, men med så glade og fornøyde barn er det en stor glede å ha sin meningsfylte jobb ute i frisk luft, litt duskregn til tross.

I sommer har Ørje fått nok en attraksjon; en flott bryggepromenade. Byggmester Tommy Rambøl legger her siste hånd på verket.

Ny bryggepromenade

Ørje har blitt en attraksjon rikere, en ny bryggepromenade ved Båtcafeen i Ørje. Byggmester Tommy Rambøl jobbet intenst for å få brygga ferdig før sommersesongen var over.

patriot og en av dem som lar seg imponere.

– Det skjer mye spennende i Ørje, sier han og skuer bort på Båtcafeen. Der har det vært masse folk i hele sommer. Det gleder nok Rambøl ekstra, for det er han som bygde Båtcafeen, en stor attraksjon i Ørje.

Bygget i slusene

Båtcafeen, og spesielt uteplassen,

er svært populær blant turister og innfødte der den ligger ved siden av flere gamle, praktfulle veteranbåter. Utenfor spruter fontenen vann til værs i Rødenessjøen, som strekker seg så langt øyet kan se nordover i Haldenkanalen. Tommy Rambøl bygget store deler av Båtcafeen i et av slusekamrene. Den kan altså sluses ned eller opp hvis det noen gang skulle bli aktuelt.

– Folk i Marker er kjempeflinke.

Det får det til. Det skjer masse spennende her, sier Rambøl som også gir ekstra honnør til kommunens utviklingssjef.

–Vi skal prise oss lykkelige for at vi har Vidar Østenby. Den mannen er et unikum. I ham har både kommunen og hele lokalsamfunnet en solid støttespiller som både er kreativ og har stor gjennomføringskraft, sier Rambøl.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Den nye bryggepromenaden binder sammen området ved Båtcafeen og slusene med det flotte friluftsområdet Tangen.

– Brygga er bred og fin, og den er laget slik at den også kan benyttes av rullestolbrukere. Nå er det blitt det en fin passasje mellom brygga og badeplassen på Tangen, sier Rambøl.

Alltid noe nytt

Kreativiteten og pågangsmotet i Marker og Ørje synes ikke å ha noen ende. Heldigvis. Med kommunens positive tilrettelegging og en rekke dyktige innbyggere utvikles lokalsamfunnet kontinuerlig. Hver eneste dag i hele sommer har det skjedd spennende ting i Ørje, og hele tiden dukker nye attraksjoner opp.

Tommy Rambøl er Marker-

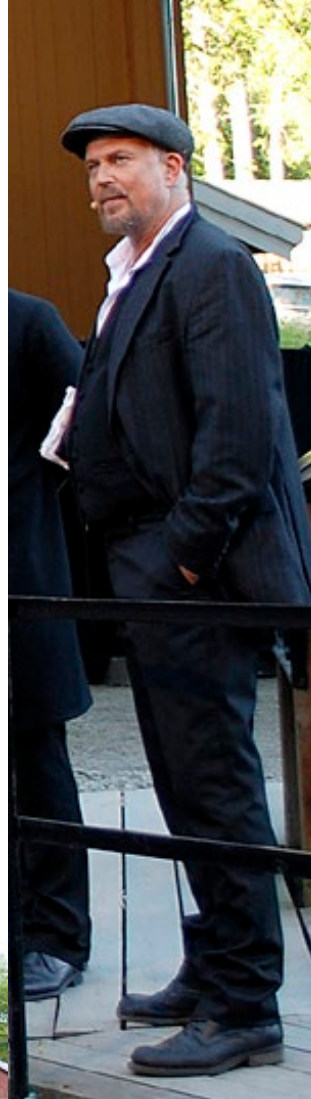
Tommy Rambøl bygget for få år siden Båtcafeen. Han gleder seg stort over at den er så populær. Når sommerværet er som vi helst vil ha det, er det godt med folk på den flotte kafeen som flyter på idylliske Rødenessjøen ved Ørje. Bildet ble tatt noen dager før den nye brygga sto ferdig.

Dennis Storhøi gjør en strålende innsats i rollen som Engebret Soot.

Alexander Rybak har ingen fremtredende rolle, men når han først griper tak i fela, blir det musikk som holder publikum i ånde.

Sanne Kvitnes leverer imponerende sang. Spesielt er det naturligvis at det er faren Henning Kvitnes som har laget musikken til Soot-spelet.

Det er spesielt å følge historien om Soots mesterverk mens man selv sitter midt i det historiske anlegget.

Se flere bilder på
grenseland.eu

Publikum får tilgang til en gammeldags avis med program og informasjon om spelet. Avisseilgerne var disse sjarmtrollene; Edda Larsdatter og Johanna Sollie Rambøl.

Suksess for Soot – igjen!

Den tredje sesongen av Soot-spelet er for lengst historie. Nok en gang stor suksess, og regissør og Soot-general Anneli Sollie kan puste lettet ut og konstatere elleve utsolgte hus.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

For vårt distrikt er Engebret Soot en viktig mann. Soot-spelet viser livshistorien til dette geniet, som var en sterk mann med masse pågangsmot, store drømmer og en voldsom tro på seg selv. Men så levte han da også varene – på flere områder. Hans betydning for hele regionen kommer tydelig frem i spelet, og det er morsomt å se at så mange mennesker kommer langveisfra for å se og høre det som skjer fra den unike scenen i Ørje sluser.

Takket være Soot fikk vi på våre kanter av landet både sluser og kanaler, noe som før i tiden var viktig og helt avgjørende for transport av varer og tømmer. Soot la grunnlaget for det samfunnet vi har langs hele Haldenkanalen i dag, inkludert Halden by.

Sterk hovedrolle

Dennis Storhøi spilte i år som tidligere rollen som Engebret Soot. Storhøi og de andre mer eller mindre meritterte skuespillerne gjør alle en

strålende innsats. Spelet byr på dans, musikk, humor, spenning og ikke minst dyktige skuespillere. Både profesjonelle og amatører.

En spesiell ramme

Det blir en helt spesiell opplevelse å se og høre historien om slusene mens man sitter i selve mesterverket. Alt blir virkelig og nært, og man lever seg inn i historien.

Årets Soot-spel går inn i rekken av store publikumssuksesser i Sommer-Ørje. Regissør Anneli Sollie har igjen gjort en strålende jobb. Sammen med hele ensemblet og alle som jobber i kulissene kan hun gå neste sommer i møte i visshet om at Soot-spelet er kommet for å bli.

Slusefestival i strålende sol

Publikum strømmet til det flotte området på Ørje Brug da Slusefestivalen fant sted 24. juni. Fjorårets suksess ble gjentatt, ikke minst fordi været også denne gang var strålende.

I de mange bodene kunne folk kjøpe mat og massevis av andre spennende varer.

Gamle håndverkstradisjoner hører til på Slusefestivalen.

Kunstinteresserte strømmet til Galleri Ørje Brug for å se årets sommerutstilling.

Kjetil Skogdalen betjente standen til DS «Engebret Soot».

Se flere bilder på grenseland.eu

Tryllekunstneren Chriss hadde et solid grep om barnas oppmerksomhet.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Slusefestivalen i Ørje har lange tradisjoner. Ikke bare stiller lokalbefolkningen opp. De mange aktivitetene og attraksjonene trekker folk fra fjern og nær. I tillegg til håndverkstradisjoner, er det salgsboder med massevis av spennende varer. For de yngste er dyrene en attraksjon i seg selv. Om ikke dette er nok, er gamle biler, dampbåter og selvsagt folk i seg selv viktige attraksjoner.

Jazz

Jazz er en mangeårig ingrediens i Slusefestivalen. SluseJazz underholdt naturligvis i år også. Det samme gjorde en gammel kjenning; trylle-

kunstneren Chriss holdt både barn og voksne i åndeløs spenning i Brugshallen.

Kunst

Galleri Ørje Brug har i mange år hatt egen sommerutstilling. Åpningen faller sammen med Slusefestivalen. På slaget klokken tolv tok Klassekampen-redaktør Bjørgulv Braanen ordet. Utstillingen het «Hel ved», og Braanen fortalte litt om vedens og treets betydning, og han fortalte selvfølgelig også litt om årets utstillere før publikum slapp inn i lokalet.

Området utenfor galleriet og Kanalmuseet var gjort om til en flott markeds plass som ble flittig brukt av publikum også i forbindelse med Soot-spelets forestillinger.

Kunstutstillingen «Hel ved» ble åpnet av redaktør Bjørgulv Braanen. Ved hans side står en meget godt fornøyd gallerisjef Reni Braarud.

Grip sjansen til å få oppfylt hyttedømmen i vakre Grenseland

På websiden **grenseland.eu** kan du lese mer om det gode liv i Grenseland. Her er informasjon om et nytt hytteprosjekt og andre sider ved livet i regionen. Her kan du lære om Dalslands Kanal, ulike attraksjoner og kultur- og samfunnslivet på begge sider av riksgrensen. Du kan også se en rekke spennende videoer som belyser ulike temaer i grenseregionen.

Når dupperingsene begynner å krangle

De fleste av oss har vel opplevd at telefonen eller PC'n streiker. Og vi får bare innrømme det: Vi klarer oss ikke uten. Men fortvil ikke! Har du en vrangvillig PC eller telefon, er det bare å ta kontakt, så hjelper vi deg. Ofte er det ikke så mye som skal til, før alt virker igjen!

**Vi forhandler
mobilt bredbånd fra Telenor**

SluseByen D@ta AS

Tvillinggata 1 Ørje. Tlf. 69 81 20 15. E-post: post@slusebyendata.no

Alltid gränslöst låga priser!

Välkommen till oss på ICA Supermarket Töcksfors

Öppet alla dagar 8-22

Telefon: 0573-15 27 00 • Inspireras på ica.se/tocksfors

Följ oss på Facebook

Skaffa ICA kortet också så får du bonus/värdecheckar på allt du handlar!

ICA
Supermarket
Handelsparken
i Töcksfors

Bruk din gamle radio til DAB

Jan Løken (t.v.) og Rolf Bjørnstad hos Nilsen Sport og Elektrisk må i disse dager svare på mange spørsmål om DAB. 20. september slukkes FM-nettet i Østfold. – Sett opp en adapter som dette, og du kan bruke din gamle radio. Kom innom, så hjelper vi deg, sier de to.

Dette er DAB

Digital Audio Broadcasting (DAB) er et kringkastings-system utviklet for å kunne sende radio med digital lyd og tilhørende datatjenester. DAB-teknologien og funksjoner er standardisert i European Telecommunications Standards Institute (ETSI). Familien med DAB-standarder er i kontinuerlig utvikling. DAB er tatt i bruk i en rekke land og er den teknologien som Den europeiske kringkastingsunion (EBU) anbefaler for digital kringkastning av radio.

I Norge startet de første prøvesendingene med DAB i 1995, og i 2011 besluttet Stortinget at overgangen fra analog til digitalradio skal gjennomføres.

20. september er det slutt på FM-sendinger i radio her i Østfold. Da er det DAB som gjelder. Prosessen har pågått i hele år rundt om i landet. Nå er turen kommet til oss.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Vi har hatt stor pågang fra lokale kunder som lurar på dette med DAB, forteller Rolf Bjørnstad hos Nilsen Sport og Elektrisk.

Vil ikke kaste

– Mange kvier seg for å kaste de gamle radioene. Er det nødvendig?

– Nei, slett ikke. Mange tror at de må skaffe seg ny radio. Det må de ikke. Det finnes rimelige adaptere på markedet, og disse kan kobles til radioen du har fra før. Til og med de

gamle Tandberg-radioene i store, flotte kabinetter fra 1960-tallet kan du bruke med slikt adapter. En drøy tusenlapp, og du har DAB i din gamle, flotte radio, sier Bjørnstad.

– Det kommer stadig folk innom oss i butikken og er fortvilet fordi de ikke vet hva de skal gjøre når FM-nettet slukkes, sier ekspeditør Jan Løken.

– Redningen finnes; med en DAB-adapter for hjemmebruk kan den gamle radioen forvandles til en DAB-radio. DAB-adapteren gjør forsterkeren i stand til å ta imot digitale radiosignaler. Man kan

også streame musikk via blåtann, sier Rolf Bjørnstad.

– Vi har testet en rekke gamle radiomodeller. Det fungerer utmerket med en adapter. Bare stikk innom så får du de rådene du trenger, sier han.

Adapter til bil

Også bilradioer med FM blir tyste etter 20. september. Men heller ikke det bør være noe problem.

– Det finnes adapter også til bilradio. Du kobler en adapter til din eksisterende radio i bilen. Så vil DAB-displayet vises på radioens

originale display. Altså ikke noe eget display hengende i en ledning, sier Jan Løken, som forteller at en slik adapter koster om lag 1.800 kroner.

– **Sverige innfører ikke DAB. For oss som bor nær grensen kan det få betydning. Hva gjør vi når vi kommer til Sverige?**

– Med en slik adapter kan du forhåndsprogrammere radioen med DAB-kanaler og for eksempel svenske FM-kanaler. Da har du radio hele veien, enten du er i Norge eller i Sverige, sier Jan Løken.

Et flott skue over Ørje

Fra tid til annen dukker en vakker regnbue opp. Denne dekket hele Ørje for noen dager siden. Et vakkert skue og en påminnelse om hvor variert vær vi har. Pøsende regnvær etterfulgt av strålende sol. Og krydret med en flott regnbue. Foto: Øyvind Ottersen

Årets førsteklassinger

Et strålende høstvær møtte årets første-
klassinger på Marker skole. Allerede andre
skoledag ble de 34 elevene forevige i
skolegården. En blid og trivelig gjeng som

har mange gode skoleår foran seg. Årets
førsteklasser har færre elever enn det som
har vært vanlig de siste årene. Hver av de to
klassene har sytten elever.

Bak fra venstre
kontaktlærer Mari
Wallin, Hans Edvin
Skubberud, Rasmus
Bengt Jovall, Johan
Benjamin Svingen,
Siham Abdi Risak Dahir,
Filippa Heyerdahl Krog,
Lotta Olea Bjerkheim
Gromholt, Elida Louise
Lauritzen Brandsrud,
Oda Haneborg, lærer
Anne Brandsrud.

Foran fra venstre Aksel
Bakker Andersen,
Dijon Hyseni, Leo
Cazaux Bjørby, Teodor
Angelskår Steffensen,
Sigurd Sandli-
Ødegaard, Ruth Kristine
Krog, Sander Elias
Nygård, Angelica Granli
og Kalid Abbas Elmi.

Marker skole 1A

Lærer Mariann
Moberg, Wilma
Mathea Sandgren,
Signe Brandsrud,
Mille Branes, Alma
Brandsrud, Lisa Bertine
Buer, Josefine Kolnes,
Edward Labråten
Degnes, Mikkel
Slupstad Orderud,
kontaktlærer Ola
Krystad.

Foran fra venstre
Jonatan Andy
Banaszcyk, Magnus
Fundingsrud-Øistad,
Liam Alexander Sørli
Wood, Tina Anchisa
Brurberg, Aksel
Sæther, Daniel André
Buer, Axel André
Westgaard, Erika Islami
og Linus Møllhaussen
Herrstrøm.

Marker skole 1B

Bøckmanns spiller allsidig og kjente dansemelodier. Har ved flere anledninger hatt spillejobber sammen med Rune Rudberg Band.

The 2i's Coffee Band så dagens lys i november 2015 og har det siste året spilt i Norge, Sverige og Danmark. Bandet består av Nils Torgersen på sologitar og Per Steiner på trommer. De spilte på 60-tallet sammen i The Lunicks fra Halden. Trond R. Schau på rytmegitar og Vidar Øvre på bass er begge fra Moss, mens Bjørn Arnesen på sang, gitar og munnspeil kommer fra Hvaler.

Rune Rudberg Band var i sommer på Ørje der bandet spilte under Markerdansens arrangement på Tangen.

Dansegalla i Hvalerhallen

– Marker, Indre Østfold og grensetraktene på svensk side. Det er områder hvor dansemiljøet er solid. Derfor håper vi at riktig mange fra disse områdene tar seg en tur til dansegallaen i Hvalerhallen 30. september.

ØVVIND OTTERSEN, TEKST

Bjørn E. Lilleng i Lions Club Hvaler snakker seg god og varm når dans og miljøet rundt danse-tilstelningene er tema. Selv reiser den tidligere brannmannen fra Fredrikstad rundt i inn og utland for å dyrke danseinteressen. Han berømmer miljøet i Marker og tilliggende områder.

– Vi har et kjempegodt miljø innenfor dansen, og jeg håper virkelig at mange flere finner veien til disse arrangementene. De vil ikke angre, sier Lilleng.

– Folk i Indre brenner for dansen. Det merker også vi her ute på Hvaler. Hvert år kommer det massevis av folk fra grensetraktene. De er hjertelig velkomne!

30. september

Dansegallaen i Hvalerhallen i år arrangeres 30. september. Lions Club Hvaler, med sine 21 medlemmer, står for arrangementet. Det er det syttende i rekken. Den aller første dansegallaen på Hvaler fant sted i 2001, og på scenen den gang sto Ferdandoz og Jankos. Totalt har over ni tusen

dansegilde gjester dratt til Hvaler for å delta på denne populære gallaen der overskuddet går uavkortet til veldedige formål, lokalt, nasjonalt og noe internasjonalt.

– I år har vi for første gang tre band på scenen. Det er Rune Rudberg Band, Bøckmanns og The 2i' Coffee Band, sier Lilleng.

The 2i's Coffee Band har sitt navn fra stedet der Cliff Richard og gutta i The Shadows traff hverandre i 1958, på The 2i's Coffee Bar i Londons Soho. Derfor spiller bandet mange av de gode gamle hitsene fra den tiden.

Seks timer non-stop

Totalt spiller de tre bandene non-stop i seks timer. Foran seg har musikerne et stort dansegulv, og lokalet er pyntet med hvite duker og pynta «kællær» med hvit skjorte og tversoversløyfe.

– Vi har fokus på en god atmosfære og godt renhold. Da blir det så mye triveligere, sier Lilleng, som også lokker med egen parkering for bobil, stor parkeringsplass, smørbrød med ferske Hvaler-reker, grillmat og diverse drikke. Etter hvert har vi opparbeidet et godt og posi-

tivt rykte, både blant musikere og besøkende. Folk er villige til å reise ganske langt til slike arrangementer. Det er dansefolket i Indre og på svenskesiden et godt eksempel på, sier Lilleng.

Etter arrangementet er det gratis buss til Fredrikstad for dem som trenger det.

Billetter

Høres dette fristende ut? Da er det bare å gå inn på Ticketmaster.no. Der får du kjøpt billetter til tre hundrelapper per stykk. Du kan også ringe 815 33 133.

Gladfølelse

– Hva er det som fascinerer med dette dansemiljøet?

– Det å danse til danseband gir en gladfølelse i kroppen. Jeg synes at det hadde vært ille moro å få de yngre til å danse pardans igjen. Synes også at flere arrangører burde ta opp tråden. Idrettslag og andre foreninger, for eksempel. Det ville gitt et løft for hele miljøet, sier Bjørn E. Lilleng.

Godt sommerbesøk

BåtCafeen har hatt en god sommer. Besøket har vært stabilt godt, med flere topper.

ØVVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

I de mest hektiske periodene har det vært så mange besøkende at man har gått tom for enkelte råvarer.

– Det stemmer. Det var noen dager hvor vi rett og slett ikke klarte å få tak i nok reker til de populære rekesmørbrødene, sier Evy Klund på BåtCafeen.

Bakergaarden

Nå er sesongen over, og betjening og kunder er tilbake i hverdagen. Det betyr at Bakergaarden igjen holder åpent, og utover høsten og vinteren planlegges det flere kulturkvelder.

BåtCafeen har hatt en meget god sommer.

«Nytt» hus på et blunk

«Du tror det ikke før du får se det» er et velbrukt uttrykk. Oddbjørn Homstvedt i Eidsberg fikk overtalt oss til å se det nye «vidundermiddelet» mot svertesopp. Du verden!

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Alle huseiere og alle som bor i hus – og det gjør de fleste av oss – har sett hva svertesoppen utretter. Noen hus er så svarte at de ser forfalne ut. Kampen mot svertesoppen har for mange vært både hard og kostbar. Homstvedt er en av dem som har forsøkt «alt».

Vidundermiddel

– Men så kom jeg over Roger Lauritzen i Larkollen. Og vips – nå er huset mitt som nytt. Det var latterlig enkelt og effektivt, sier Homstvedt. Han skal ikke først og fremst reklamere for noe produkt. Han ser det heller som en oppgave å gi andre den muligheten han har fått.

– Svertesoppen er fæl. Men det er mulig å kvitte seg med den. Åpenbart. Se bare på huset mitt. Se så flott det er blitt. Som nytt, sier Homstvedt. Han går nesten i fistel.

Fra USA

Roger Lauritzen er norsk, men har bodd flere titalls år i USA. Der kom han over et middel som har vist seg å være svært effektivt mot svertesopp og grønnsopp. Nå har han fått eneretten i Norge.

– Dette er helt nytt i Norge, men i USA har det vært i bruk med stor suksess i over tjue år, sier Lauritzen. Han er pensjonist, bor på Larkollen og trives utmerket med å hjelpe folk med å bli kvitt svertesoppen.

– Sammen med min sønn har jeg nok å gjøre allerede. Når folk virkelig oppdager dette, vil det ta helt av. Det er jeg sikker på.

Middelet er ikke basert på kjemikalier. Det er et miljøvennlig stoff som ikke skader hus og natur.

– Det sprayes på med en bærbar sprøytekanne. Etter to minutter tar vi hageslangen og spylers av. Så er husveggen skinnende ren og fri for svertesopp. Så enkelt og genialt er det, sier Lauritzen.

Tar jobben

– Hvor får man tak i dette produktet?

– Vi selger ikke produktet, men jobben. Produktet består av ulike komponenter, og det må blandes veldig nøyaktig. Dessuten har det begrenset holdbarhet. Jeg har en egen blandemaskin, og for at resultatet skal bli bra, utfører vi hele jobben. Erfaringsmessig blir dette best for alle parter, sier han.

Huseier Oddbjørn Homstvedt (t.v.) og Roger Lauritzen kan begge konstatere at det nye middelet har gjort jobben på Oddbjørns hus. – Nå er huset helt hvitt igjen og ser helt nytt ut. For kort tid siden var huset dekket av svertesopp, sier Homstvedt.

Roger Lauritzen tester middelet på mur. Resultatet også her er oppsiktsvekkende. Både grønnsopp og svertesopp forsvinner på få minutter.

Ved riksrøys 35 blir det samling og musikk og tid til å tenke igjennom hvilken historisk betydning denne turen hadde for alle som fryktet for sitt liv under krigen.

Støtt opp om Flyktningmarsjen

Søndag 10. september er det nok en gang klart for den tradisjonsrike Flyktningmarsjen i Rødenes. Marsjen byr på en unik naturopplevelse, samtidig som man hedrer og minnes dem som gjorde en stor innsats under krigen.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

Det er trim- og turmarsjgruppa i Rødenes IL som arrangerer Flyktningmarsjen. Åsmund Degnes er medlem i arrangementskomiteen, og han håper at folk går mann av huse i år. Det er ikke til å stikke under en stol at det brenner et blått lys for arrangementet etter at deltakelsen har sunket dramatisk de siste årene.

Vil snu trenden

Flyktningmarsjen arrangeres i år for 36. gang. De første årene var Arthur Gåseby med. Han var en av de virkelig store flyktninglosene vi hadde i Marker. For noen år siden hadde vi helt oppe i åtte hundre deltakere. I fjor var det under hundre. Det er åpenbart at litt for mye annet fenger i dag, sier Åsmund Degnes.

– Jeg håper vi kan snu trenden. Turen fra Skogstad gård i Rødenes til riksrøys 35 er en flott tur i vakker natur. Det er også en av de viktigste flyktningrutene under krigen. Mange ble trygt loyet til friheten denne veien. Våre lokale losere reddet mange liv, og det er viktig at vi ikke glemmer den historien. Dessuten handler det jo også om å få frisk luft og verdifull trim i flott skogsterreng, alt i et hyggelig sosialt fellesskap, sier Degnes.

– For noen tiår siden dro folk land og strand rundt for å gå turmarsjer. Slik er det ikke i dag. Folk har fokus på andre ting. Men jeg

håper interessen vil ta seg opp. Det er godt for helsen, for fellesskapet og ikke minst inspirerende for alle som forsøker å få til positive arrangementer i lokalsamfunnet, sier Åsmund Degnes.

Kultur på grensen

Folk kan gå marsjen i eget tempo.

Det er seks kilometer inn til riksgrensen. Da blir løypa totalt tolv kilometer. Det er påmelding fra klokka ni denne søndagsmorgenen. Klokka tolv er det musikk ved riks-røysen. Slusebrass spiller.

Skogstad gård ligger på østsiden av Rødenessjøen. Avkjøring fra fylkesvei 21 sju kilometer nord for Ørje.

BESØK VÅRE BUTIKKER:

Vi selger alt

i hageutstyr, hundefor, kattefor

og driftsmidler til landbruket

SLORAFOSS	ØRJE , Haldenveien 71	TRØGSTAD
Telefon: 63 85 46 60	Telefon 69 81 49 40	Telefon: 69 82 43 00

www.norgesfor.no

Flyktningmarsjen starter på Skogstad gård. I vakkert skogsterreng går turen til riks-røys 35 og deretter tilbake til Skogstad.

Det er et fargerikt skue når hundrevis av gummibåter settes på vannet og fylles opp av feststemte ungdommer. Og det var overraskende mange gummibåter på Rødenesjøen, det elendige været til tross.

Det skal mer til enn regn og gråvær for å stoppe deltakerne på Ørje Gummibåtfestival. Til tross for øsende regnvær var det et stort antall ungdommer som koste seg fra morgen til langt på natt.

Flott gummibåtfestival tross regn

Elisabeth Humlebrek fra Grimstad, Susanne Enholm fra Hvaler, Linn Kristine Larsson fra Moss og Lena Warholm fra Orkanger i Sør-Trøndelag var i strålende humør selv om regnet øste ned. – Vi har tatt våre forholdsregler, sa de blide jentene.

Det så mildt sagt trøstesløst ut der ungdommer trasket med gummibåter, ikledd mer eller mindre provisorisk regntøy. I flere timer var dette et vanlig syn langs gamle E18 like nord for Ørje sentrum.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Værgudene gjorde så godt de kunne for å legge en demper på arrangementet. De lyktes bare delvis. Fra tidlig formiddag regnet det jevnt og trutt. Lettkledde ungdommer med mer eller mindre fantasifulle farkoster trasket fra Ørje til båtutsettingsplassen i Ysterudvika. Publikum langs Rødenesjøen hadde medlidenhet med de unge, men det syntes ikke å være nødvendig. Deltakerne hadde tatt sine forholdsregler, og humøret var på plass. Her var

smil og latter, både på land og på vannet.

Overraskende mange

MS «Thor» var hjertet i denne delen av arrangementet. Fra Thors dekk kom det fra store høyttalere musikk og nyttig informasjon. Lars Johansson, til daglig leder av Ungdommens Kulturhus i Ørje, sørget for at alle fikk vite det de trengte og vel så det.

Ute på vannet var ungdommene klare til årets første seanse; turen over Rødenesjøen til festivalområdet på Tangen. Sammenlignet

med de siste par årene var det nok færre deltakere i år, men likevel overraskende mange farkoster var på vannet. Det elendige været hadde ikke skremt bort så mange. Riktignok var det litt opphold innimellom, men minst tre kraftige regnskyll sørget for at siste rest av tørre klær ble borte for de fleste. Etter overfarten gikk det en stri strøm av gjennomvåte deltakere i Ørjes gater. De jaktet på noen etterlengtede varmegrader og gløtt av sol.

Stor stemning

Ungdommene ble hørt, for utpå

ettermiddagen tittet solen frem, været ble varmere, og da festen i Tangen friluftsområde tok til, var regn og frosne kroppar glemt. Da var det frem med den gode stemningen. Godt over tusen deltakere storkoste seg i flotte omgivelser. Og fra utescenen ved badestranden på Tangen underholdt noen av de beste artistene Norge kan frembringe for tiden; Cir.Cuz, Erik og Kriss, Innertier og TIX. Artistene og blide festdeltakere sørget i fellesskap for at det ble nok en flott gummibåtfestival i Ørje.

Klart for Høstmarked i Ørje

Lørdag 23. september er det nok en gang duket for Høstmarked i Ørje sentrum. Tradisjonen tro blir det fullt av folk og massevis med gode tilbud.

Lørdag 23. september blir det ny folkefest i Ørjes hovedgate. Da arrangeres det tradisjonelle Høstmarkedet.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST. MARTHE L. JENSEN, FOTO

Allerede fra tidlig morgen den 23. september stenges Ørjes hovedgate av for arrangementet. Da er det boder, folk, matlukt og publikum som skal rå grunnen resten av dagen. Er du på jakt etter småting, en raritet, musikk, pyntegjenstander, en matbit eller kanskje bare en prat med gamle kjente – ja, da er Ørje sentrum stedet denne lørdagen. Høstmarkedet markerer slutten på sommeren og innledningen på en ny årstid i Marker.

Barnas marked?

Tidligere år har det vært tivoli på Høstmarkedet. I år har arrangøren valgt å satse på andre aktiviteter. Det jobbes i skrivende stund med å etablere et eget Barnas Marked der en rekke aktiviteter for de minste skal samles.

På Høstmarkedet i Ørje kan du få kjøp (nesten) alt.

Ørje Handelsstand står nok en gang for dette populære arrangementet. Den lokale handelsstandsforeningen har mange år på nakken som arrangør av folkefester. Nå er det altså Høstmarked som står for døren. Deretter går tiden rasende fort frem til julegateåpningen i november. Og når vinteren slipper taket til våren, er det klart for Vårmarked. Og om ikke det er nok; i juli hvert år arrangerer handelsstanden frimarked i Storgata. Folkefestene står i kø, år for år, takket være noen iherdige ildsjeler i den lokale handelsstanden.

Bli med!

Enten man har ryddet på loft og i kjeller, strikker, baker, sylter eller har lyst til å synge en sang – lørdag 23. september er alle velkommen til Ørje. Lag og foreninger oppfordres til å komme og vise seg frem. Det er gratis å delta og ingen påmelding.

Høstmarkedet i Ørje er ikke bare et salgsmarked. Det er i høyeste grad også et sosialt treffsted. Det er ikke mulig å ferdes i Storgata denne dagen uten å treffe kjentfolk.

Spennende fløtærlotto

Til tross for dårlig vær var det mange spente sjeler på årets Kanalleker i Ørje der fløtærlottoen var et naturlig høydepunkt.

MARTHE LAURENDZ JENSEN, TEKST

Kanallekene ble arrangert lørdag 5. august. En dag med moro for store og små. Fløtærlottoen er en sentral del av denne dagen. Da har man mulighet til å vinne 20.000 kroner på en artig måte. Det er et tømmerstokk-kappløp gjennom slusene. Det morsomme konseptet var det Markers forrige ordfører Stein Erik Lauvås som fant på. Nåværende ordfører Kjersti Nythe Nilsen har fulgt opp.

Aud Braarud

250 stokker ble kastet ned i slusene, og folk fulgte nøye med på ferden nedover. Stokken som kom først til mål ble plukket opp, og det var stor spenning før vinneren ble annonsert.

Vinnerstokken hadde nummer 50, og den heldige eieren av stokken var Aud Braarud. Hun ble ringt opp av ordføreren, og på et blunk var hun 20.000 kroner rikere. Andre- og tredjeplass dro heller ikke tomhendte hjem. Gerd Gromholt og Roger Studsrud vant 2.500 kroner hver.

Denne tradisjonelle dagen har blitt veldig populær i Marker og byr på spenning og moro. Halvparten av inntekten for stokkene gikk i år til Ungdommenes kulturhus.

Morsom postkasse

Distribusjon av Grenseland i distriktet gir oss mange opplevelser i kriker og kroker. Ikke minst er fantasien stor og variasjonen upåklagelig når det gjelder folks postkasser. Denne fant vi i Rømskog med påskriften «Sjølveste Inger Johanne Andersen», og da klarte vi ikke å la fotoapparatet ligge. Festlig!

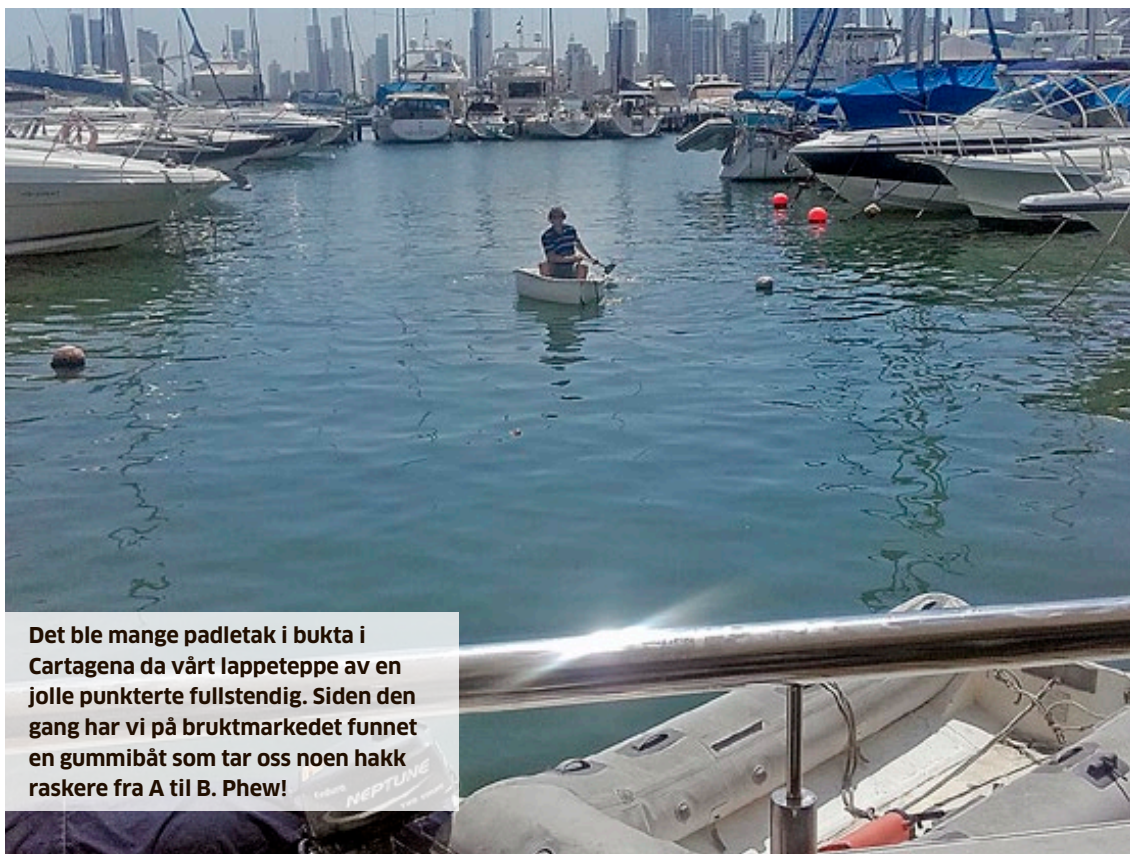

Linn Charlotte Klund fra Marker og kjæresten **Paul Lübke** fra Tyskland er på sitt livs store eventyr – en jordomseiling i seilbåt.

Gjennom Panamakanalen

Kanalpassasjen over til Stillehavet nærma seg med stormskritt, og fortsatt var det en del prosjekter som måtte tas hånd om. Bekymring nummer én var gummibåten vår.

Det ble mange padletak i bukta i Cartagena da vårt lappeteppes av en jolle punkterte fullstendig. Siden den gang har vi på bruktmarkedet funnet en gummibåt som tar oss noen hakk raskere fra A til B. Phew!

Da den til slutt hadde to hull store nok til å stikke hånda gjennom, ga vi opp og begynte for alvor å lete etter en pent brukt etterkommer. Etter fem-seks falske alarmer og et utvalg av tre joller som enten var for små, for store eller i en prisklasse for seg, oppdaga vi ved en tilfældighet et perfekt eksemplar på dekk på en charterbåt. Mot alle odds var skipperen interessert i å selge, og etter tre uker med låning, haiking og ørtenhundre padletak hadde vi endelig et eget framkomstmiddel mellom Amanda-Trabantea og omverdenen.

Dieselvarmer

Vårt største prosjekt var monteringen av dieselvarmeren fra «Autoterm» i Tønsberg. Selv om vi ikke skulle seile i kaldere farvann med det første, skulle det bli kjekt å få den på plass i nærmeste framtid. I første omgang satsa vi på å få tak i utstyret til installasjonen, noe som var en fulltidsjobb i seg selv. I et land preget av tropevarme fra morgen til kveld blir man sett litt rart på når man etterlyser deler til et varmeapparat! Følgelig tok det evigheter før det meste var i boks.

Ellers var Cartagena stedet for å stifte nye bekjenskaper, og i løpet av oppholdet var det gjennomtrekk av båter inn og ut av bukta, deriblant et par-tre norske båter, et staselig seilskip og en gigantisk trimaran.

En perle av et skip

Et annet og vesentlig større fartøy var «The Planet», som viste seg å være tusen ganger mer spennende enn hva denne stålklossen først ga inntrykk av. Da vi senere kom i snakk med eieren, som viste seg å være tysk, forstod vi hvilken av sjøfartshistoriens perler vi hadde å gjøre med. Båten ble bygget i 1929 på oppdrag av USAs kystvakt for å bekjempe alkoholsmugling under «forbudstiden». Etter annen verdenskrig ble den bygget om til et ekte forskningskip. «Planeten» var spesialisert på dypvannsdykking og er den dag i dag utstyrt med egen ubåt og dekompresjonskammer for dykkere som beveger seg ned mot 300 meters dybde. Det mest spektakulære oppdraget var å finne restene av romskipet «Challenger», som i 1986 eksploderte i lufta og havarte like etter take off.

«The Planet» er nå et stykke levende historie og en blanding av museum og minicruisebåt.

Hyggelig bekjentskap

Litt mindre glamorøst, men svært hyggelig var mannskapet på den lille norskregistrerte Albin Vega'n med 27 fot på strøpelesten. Som leserne kanskje vet, er vi som regel den minste båten på ankringsplassen, men med sine 34 fot er kåken vår hele to meter lengre enn skipper Ulfs båt. Det viste seg at vi hadde felles venner, og etter en hyggelig kveld sammen på den lokale kulturarenaen Plaza Trinidad planla vi en ny

date for «Amanda» og «Godtid» i Panama.

To uker etter at vi gikk løs på prepareringen til kanalen, var det på tide å forflytte oss til panamesiske farvann. Den originale planen var å gjøre unna byråkratiet fra Colombia via mobil og nett, noe som i praksis ikke var så lett. Dermed ble kursen satt for Puerto Lindo. Med oss på laget hadde vi to gutter fra Chile, samt en kompis fra St. Martin. Han skulle seile med oss en stund.

Cartagena

Cartagena er som en light-versjon av Las Palmas når det gjelder backpackere på jakt etter haik over til Mellom-Amerika, så chilenerne var glade for å joine oss. Det skulle bli spennende med fem stykk om bord. For å sjonglere på sengeplassene satte vi opp vakter med to om gangen. I tillegg bød ikke værgudene på noen utfordringer, så vi hadde det stort sett hyggelig, dog en smule trangt. Selv om de slett ikke var sjøvante, var sjøsjuken ikke noe stort tema. Heldigvis, siden den ene av de to pøsene våre hadde forsvunnet over bord.

I perfekte vindforhold seila vi elegant gjennom det trange sundet og kasta anker i natur-skjønne omgivelser. Her ble vi tatt vel imot av både aper og deres slektninger. Da vi var på stranda for å sanke kokosnøtter, svingte et par nysgjerrige brøleaper seg i trekronene. Etterpå kom flere som viste seg å være ganske så tamme. Da Paul tilbød dem bananer, kom de vankende med store øyne og et spinnvilt blikk vi sent vil glemme. Og vips tok de pent og pyntelig imot bananen, skrelte og fortærte den. Dessverre fikk vi ikke foreviget hendelsen, som var underholdning nok for resten av uka da oppshining og sondering av terrenget stod på programmet.

Captain Henry Morgan

Vi fant fort ut at det lønte seg å flytte til nabobukta. Portobelo var hakket mer sentralt og livat, og ruinene omkring bød på spennende sightseeing på eget initiativ. Byen hadde nemlig fått sitt navn satt på kartet av selveste Captain Henry Morgan, som var på jakt etter gull og grønne skoger i den daværende spanske kolonien.

Til tross for sine velutbygde festningsanlegg var innbyggerne ikke forberedt på en britisk invasjon, og de ble tatt på senga. Historiens kanskje mest kjente pirat overlistet panameserne i

Etter til sammen et par sesonger med seiling på den andre siden av dammen legger vi nå Karibiens sjørøverparadis bak oss.

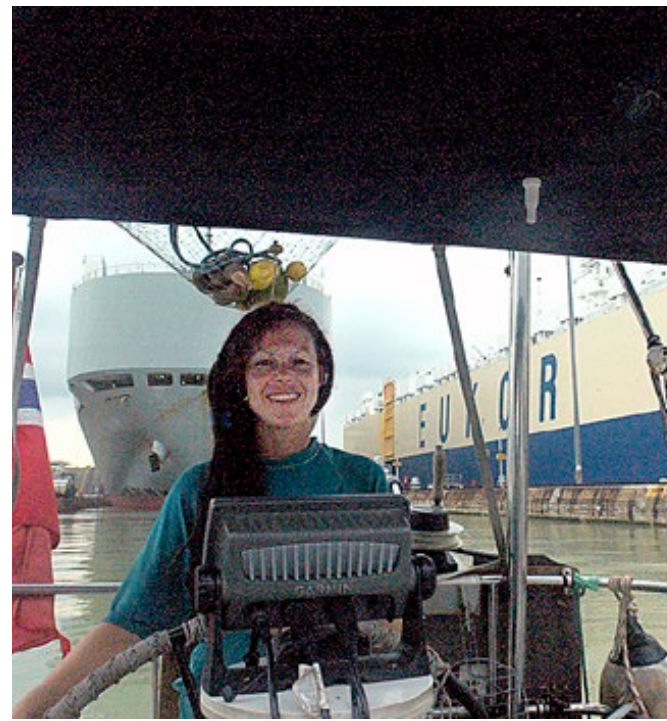

«Amanda» er i ferd med å sluses opp sluseanlegget i Gatun. Litt andre forhold enn det vi er vant til fra Ørje sluser!

Denne doningen delte vi kammer med. Det er så vidt de store skipene får plass i slusene, og en ny, parallell kanal måtte bygges for de største av de største.

Det var stas å møte seg med tankere, digre containerskip og biltransportører.

løpet av 24 små timer, og i kampens hete hadde slottene San Gerónimo og San Felipe fått gjennomgå. Mye har skjedd siden 1600-tallet, og dagens ruiner vitner om de flotte konstruksjonene som en gang i tiden var byens stolthet. Morgan takka for seg i bytte mot hundre tusen sølv- og gullbarer før han fortsatte toktet i Karibien.

I den lille byen var det også flere båter som stod på Panamakanalens venteliste, og «Godtid» var allerede på plass. Månedene i forveien hadde vi satt oss inn i stort og smått som hadde med passasjen å gjøre. På nettsider i regi av de panamesiske myndighetene er det svært lite informasjon å hente. Dermed måtte vi gjøre research selv, samt forhøre oss med andre seilere og forstå-seg-påere.

Komplisert

Vi fikk nyss om at det hadde åpna seg en mulighet for å organisere kanalgjennomfarten uten agent. Vi kom over en artikkel på nett skrevet av en seiler som skildra hvordan han hadde gått fram. Artikkelen var like lang som en masteroppgave, og vi så for oss at dette kom til å bli uhyre komplisert og langtekkelig. Derfor vurderte vi likevel å benytte oss av tjenesten, men bestemte oss senere imot agent og ekstrautgiften på 600 dollar.

Det var imidlertid frustrerende å finne ut at mange av opplysningene man finner på nett slettes ikke stemmer og at servicen for seilbåter ikke er noe å skryte av. Første steg er å bestille måling av båten, en prosedyre som «kun» kan gjøres i fasjonable Shelter Bay Marina. Liggegebyrene ville vært de drøyeste på hele turen, i tillegg opererer de med et minimumsopphold på tre dager. Vi spurte om prosedyren lot seg gjennomføre et annet sted, og jo da – de kunne komme til området «The Flats». Dette skulle visstnok være den verste ankringsplassen ever, men den voldsomme gynginga og bråket tilsynelatende sikre kilder beskriver, glimret med sitt fravær.

Måling – check, inspeksjon – check. Fremdeles var ikke alle kriteriene oppfylt, men vi hadde noen dager på oss for å få resten av utstyret på stell, blant annet nye posisjonslamper og en mer eller mindre regnsikker cockpit. En stabel med dokumenter skulle så fylles ut, og papirmølla ble avslutta i banken der kanalavgiften og depositumet ble lagt igjen. Det var litt av en nedtur da transitdatoen viste seg å være en god måned senere. Jaja, da hadde vi i alle fall god tid til utestående prosjekter.

Hektisk innspurt

Noen dager senere hadde vi rykka fire dager fram i køen, men kunne fortsatt ta oss helgefri med god samvittighet. Kanalmyndighetene kjører imidlertid sitt eget løp, og plutselig fikk vi beskjed om at vi skulle gå gjennom to uker tidligere. Ergo ble det en siste hektisk innspurt før vi satte kursen mot havnebyen Colón med full båt.

Ekstramannskapet som skulle håndtere linene (line handlers), hadde vi funnet via jungeltelegraf, det samme gjaldt fenderne (de mye omtalte gummidekkene). Fem av seks hadde prøvd seg som linehandlers tidligere, men for oss to var det selvfølgelig hundre ganger mer spennende å skulle ta «Amanda-Trabantea» over til Stillehavet. Alt måtte jo klaffe, og vi kunne ikke risikere å bli hengende etter, da det ville medføre dyre bøter. Dersom vi eller andre påførte båt eller utstyr noen form for skader i de turbulente slusekamrene var det for egen regning.

Gåsehud

Slusene var høydepunktet, og vi kjente gåsehud den reise seg da vi steg til vær og inn i selveste Panamakanalen. I kamrene vis à vis hadde vi store lasteskip som skulle samme vei. Pacific – here we come! Dette var stort. Spesielt Linn Charlotte var stor fan av kanalen, som så absolutt svarte til forventningene.

En sliten, men happy gjeng som akkurat har tatt «Amanda-Trabantea» til Panamakanalens aller siste slusekammer.

Vi ble sluset gjennom tett i tett sammen med en annen seilbåt. Siden vi var minst, slapp vi å styre, men hadde dertil hendene fulle med å håndtere linene slik at ikke noen av båtene deiset inn i betongveggen. Etter slusene fikk vi til og med en overnatting i kanalen før det gikk videre neste morgen. Titt og ofte møtte vi en los- eller taubåt, et skip eller noen som var på sightseeing. Ekstra stas var det da et skip fra Bergen passerte på vår styrbord side.

Ombord hadde vi en veileder som det ikke var noe å utsette på. Mange av dem er kjent for enten å være ganske høy på pæra eller å kunne alt etter boka, men ha manglende kunnskap om båtlivet i praksis.

Den siste slusa bød på kraftigere strømninger, men vi kom oss helskinnet gjennom, og rett rundt hjørnet lå Stillehavet. Yeah – endelig!

En milepæl nådd

Etter tre og et halvt år på tur var det en stor milepæl å innta et nytt verdenshav. «Amanda» hadde bestått kanalturen, og mannskapet var lettet og ikke minst lykkelig. Nå gjenstod en uke med klargjøring av båten før seilasen over til Marquesas. Tiden var kommet for å legge Amerika bak oss og for alvor sette kursen mot nye horisonter. Før Indonesia stod på programmet, skulle vi legge det polynesiske øyriket under kjølen. Men det skulle ta omlag fem uker før vi fikk landkjenning igjen, og etappen vi nå stod overfor skulle bli den lengste hittil.

Innimellom proviantering og klargjøring fikk vi en liten smakebit av Panama City, som stiller omtrent likt med Cartagena når det gjelder tettheten av skyskraper. I millionbyen er alt veldig modernisert og sammenlignet med gangsterbyen på motsatt side av kanalen skulle man knapt tro man befant seg i samme land. I City'n ligger Sør-Amerikas største kjøpesenter, og alt fra Mc'ern til Pizzahut og Dunkin' Donuts er selvfølgelig på plass. Fra ankringsplassen er byfasaden med de ragende bygningene som på regnfulle dager forsvinner inn i mørke skyer, et fascinerende syn. Derimot er vannet proppfullt av store og små flytende gjenstander og ikke akkurat badevennlig. Pytt, pytt, på neste ankringsplass blir det andre boller. I skrivende stund er det kun utklareringa og resten av provianteringa som gjenstår før vi kan kaste loss. Ship ahoy!

Hilsen Linn Charlotte og Paul

Flott fotoutstilling

Marker Fotoklubb's utstilling i Ørje hadde godt besøk. Her er tre av medlemmene som i løpet av sommeren har guidet og veiledet publikum. Fra venstre klubbens leder Sigmund Heed, Kari Sukkehagen og Finn Wahl.

Marker Fotoklubb hadde i sommer en fotoutstilling der lokale fotoamatører viste frem sine bilder. Det var imponerende høy kvalitet på utstillingen, og en rekke bilder ble solgt.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Marker Fotoklubb er en liten, men driftig klubb. Gjennom året arrangeres temakvelder, fotokonkurranser, kurs og sosiale møter i klubbens lokaler i Uttersrudgården lengst vest i Ørjes hovedgate.

51 bilder

Årets utstilling talte 51 bilder, fordelt på en rekke fotografer. Her var store, flotte bilder i både farger og svart/hvitt. Motivene er hentet fra

fjern og nær, i både inn- og utland.

– Mange har benyttet anledningen til å sikre seg et bilde eller flere, sier klubbens leder Sigmund Heed.

Ga mersmak

Utstillingen var godt besøkt, og den ga ganske sikkert mersmak for klubben. Vi blir ikke overrasket om nye bilder stilles ut til glede for publikum neste sommer. Kanskje kan dette bli en årvisst sommeraktivitet i Ørje.

Marker Røde Kors og Marker kommune har inngått en avtale om organisering og drift av frivillig arbeid i Marker. Kultursjef Else Marit Svendsen (t.v.) og leder i Marker Røde Kors Mette Therkelsen håper at riktig mange frivillige melder seg til tjeneste.

Ønsker seg flere frivillige

Marker kommune har inngått avtale med Marker Røde Kors om å ta seg av en del av det frivillige arbeidet etter at Frivilligsentralen 1. mars i år ble lagt ned i sin daværende form.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Oppgavene som ble administrert fra Frivilligsentralen, blir i hovedsak videreført. Allerede er bowls, tjukkasjeng og seniordansen i full sving og i de beste hender. Nye og gamle oppgaver vil Røde Kors ta seg av.

– Noe skal videreføres. Ellers vil vi tilby tjenester etter behov, sier Mette Therkelsen, leder i Marker Røde Kors.

– Det eneste vi har nedfelt konkret i avtalen er at det skal arrangeres åpen julefeiring for enslige og ensomme. Det har vært et kjærkommet tiltak, sier kultursjef Else Marit Svendsen.

– Hvem kan være frivillig?

– Alle kan gjøre en jobb for andre. Vi trenger positive mennesker av begge kjønn. Det kan være pensjonister eller unge mennesker helt ned i 14–15 års-alderen. Det er en god følelse å hjelpe andre. Du treffer nye mennesker, og du blir selv glad når du ser at andre setter pris på det du gjør. De mange frivillige utfører en stor og samfunnsnyttig innsats, sier Therkelsen og Svendsen.

Vil DU hjelpe?

– Hvilke kvalifikasjoner skal de frivillige ha?

– En positiv holdning, pågangsmot og lyst til å hjelpe andre mennesker. Ta kontakt med meg på telefon 91 60 50 48. Så avtaler vi tid for en prat, sier Mette Therkelsen.

Trenger DU hjelp

– De som ønsker hjelp til å få utført oppgaver – hvordan skal de gå frem?

– De kan ringe Røde Kors-telefonen 46 90 88 34 eller ta kontakt med Servicetorget på rådhuset på telefon 69 81 05 00.

Arrangør: **HVALER**

DANSEGALLA

HVALERHALLEN

Lørdag 30. september 2017
kl. 20.00-02.00

THE 21'S COFFEE BAND **THE BOCKMANN'S** **RUNE RUDBERG BAND**

Aldersgrense 18 år.
Forhåndssalg av billetter kr. 300,- Ticketmaster 815 33 133.
Kivi Vesterøy og Skjærbakken, Bunnpris Asmaløy, Spar Skjærbakken, Narvesen Østfoldhallen og Torvøgen.
Inngangspris ved der kr. 350,-
Bongisalg av mat, øl og vin. Øprene åpner kl. 19.00.

Gratis buss fra Hvalerhallen til Fredrikstad sentrum kl. 02.00.
Ved behov gratis buss tur/retur Hvalerhallen/ Utgårdskilen og Skjærbakken.
Bordbestilling kontakt Helge Fredriksen på tlf. 913 34 026.
Mer info på facebook: Dansegalla2017Hvalerhallen

Alt i Takst Hvaler Rørleggerbedrift AS **denofa** **Kjorffisk** ET BAGERI PÅ KVALITET

Tommy Nilsen **Hersleth** ENTREPRENØR **PETER & OLSEN AS** Hvalstrand Marina AS **Kenneth Ravnang** FJELLSPRØYING AS **BYGGERN** HVALER

db Bernt Egg AS **MØLLER PARTNERS** Hvaler kommune **LYN** **HØYTRYKK & VAKUMTEKNIKK AS** **SLEVIK** ELEKTRISKE AS

Ingard Langsholdt **digitalteknik AS** **Brynild Gruppen** **BUNNPRIS** **NORDKORS** **STRENGER L&L**

Østfold Kjøttserverier AS **Ole & Peder Ødegård AS** **Marit J. Nilsen AS** **STRENGER L&L**

AI-Elektriske AS **HOLLUNGEN A/S** 1680 Skjærbakken **Lars Lande Mek.** **Glen A. Martinsen Graveservice** 507 82 958 - glen@glenservice.no **BUKTA GJESTEHAVN**

SKARA TEKNISKE Tjenester AS **STOKKEN** BAT & RØYNE AS **KIWI** pris Vestorøy **HVALER HÅNDVERK** **MØKLEGAARD** PRINT SHOP AS

Det skjer i Marker

29. AUGUST TIL 30. SEPTEMBER

AUGUST

TIRSDAG 29.

Obligatorisk treningskyting og skyteprøve for storviltjegere på Øymark Skytterlags bane på Sandtorp. Påmelding 17.30–19.

TORSdag 31.

Åpen besøksgård på Dahl gård i Rødernes vest kl. 12–16.

Bowls i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Carpet Bowls Klubb.

ONSDAG 30.

Kino i Marker rådhus. Kl. 18 vises «Grusomme Meg 3». Kl. 20 vises «Baby Driver».

SEPTEMBER

MANDAG 4.

Seniordans i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Seniordans.

TIRSDAG 5.

Rødernes Skytterlag arrangerer **storviltprøve** på skytebanen kl. 18.

TORSdag 7.

Bowls i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Carpet Bowls Klubb.

LØRDAG 9.

Rødernes Skytterlag arrangerer **storviltprøve** på skytebanen kl. 09.

SØNDAG 10.

Flyktningmarsjen arrangeres for 36. gang. Start og mål på Skogstad gård i Rødernes. En løype på 12 kilometer. Påmelding fra kl. 09. Gudstjeneste ved Riksrøys 35 kl. 12. Slusebrass spiller. Arrangør er Rødernes IL.

VALG

Stortingsvalg – rådhuset kl. 14–18.

MANDAG 11.

Stortingsvalg. Rådhuset kl. 10–20.

ONSDAG 13.

Kino i Marker rådhus kl. 18 og kl. 20. Blant filmene som vises er «Biler 3».

TORSdag 14.

Bowls i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Carpet Bowls Klubb.

LØRDAG 16.

Obligatorisk treningskyting og skyteprøve for storviltjegere på Øymark Skytterlags bane på Sandtorp kl. 10.

SØNDAG 17.

Obligatorisk treningskyting og skyteprøve for storviltjegere på Øymark Skytterlags bane på Sandtorp kl. 12.

MANDAG 18.

Seniordans i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Seniordans.

TIRSDAG 19.

Rødernes Skytterlag arrangerer **storviltprøve** på skytebanen kl. 18.

Poesikveld med Trygve Skaug i Marker bibliotek kl. 19.

TORSdag 21.

Bowls i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Carpet Bowls Klubb.

LØRDAG 23.

Rødernes Skytterlag arrangerer **storviltprøve** på skytebanen kl. 09.

Obligatorisk treningskyting og skyteprøve for storviltjegere på Øymark Skytterlags bane på Sandtorp kl. 10.

Høstmarked

i Ørje sentrum kl. 10–15. Arrangør er Ørje Handelsstand og Marker kommune.

Gammeldans i Bondestua i Rødernes kl. 19.30.

SØNDAG 24.

Obligatorisk treningskyting og skyteprøve for storviltjegere på Øymark Skytterlags bane på Sandtorp kl. 12.

TIRSDAG 26.

Rødernes Skytterlag arrangerer **storviltprøve** på skytebanen kl. 17.

ONSDAG 27.

Kino i Marker rådhus kl. 18 og kl. 20.

TORSdag 28.

Bowls i Marker rådhus kl. 16. Arrangør er Marker Carpet Bowls Klubb.

LØRDAG 30.

Rødernes Skytterlag arrangerer **storviltprøve** på skytebanen kl. 09.

KIRKENE

Info om arrangementer i våre lokale kirker – se nettsiden www.kirken.no

MARKER KOMMUNE

Besøksadresse: Storgt 60, 1870 Ørje
Postadresse: Postboks 114, 1871 Ørje

Sentralbord: 69 81 05 00. **SMS:** 454 06 597
Epost: post@marker.kommune.no

www.marker.kommune.no

Rådhuset

De kommunale kontorene er åpne kl. 07.30–15.30.

Biblioteket

Tirsdag kl. 10–19. Torsdag kl. 10–19
Selvbetjent bibliotek er åpent fra kl. 06 til 22 hver dag (aldersgrense 18 år.)

Strikke kafé

Hver tirsdag på biblioteket kl. 12–14. Åpent for alle.

Sommerles

Sommerles har hatt rekordoppslutning! Hele 67 prosent av alle som kan være med, har deltatt. Per 18. august var tallet 167. Elevene har lest 2 532 bøker og til sammen 222 418 sider. Det er superbra! Takk til alle foreldre og lærere som har vært så engasjert og fått med så mange barn på dette. Kampanjen varer til 31. august, og det er fortsatt mulig å melde seg på.

Onsdag 13. september er det Sommerles-avslutning i Marker bibliotek. Elevene kommer til amfi-området i biblioteket i store fri. Det blir lett underholdning, premieutdeling – alle sommerles-deltagere er med på trekningen – og litt å spise på.

Poesikveld

Trygve Skaug er gjest når Tore Robert Klerud er bokbader i Marker bibliotek 19. september kl. 19. Skaug presenterer sin nye diktbok «Den siste» i ord og toner. Boken lanseres samme dag som platen «Sanger du skal få når jeg dør». Prosjektet handler om det vi må rekke å gjøre før det er for sent.

Bokloppemarked

I anledning Høstmarkedet lørdag 23. september holder Marker bibliotek åpent fra kl. 10–14. Da starter salg av tidsskrifter, reisehåndbøker, lydbøker og alt av Digibøker til en billig penge.

Kommunale møter

Kommunestyret: Tir. 5. september
Plan- og miljøutvalget: Tir. 26. september
Oppvekst og omsorgsutvalget: Tir. 26. september
Formannskapet: Tor. 28. september
Mer info på kommunens hjemmeside.

Stortingsvalget

Stortingsvalget nærmer seg, og **frem til 8. september kan du forhåndsstemme** på Servicetorget i Marker rådhus.

Valgkortene er sendt ut sammen med et informasjonsskriv. Ta med valgkortet og legitimasjon når du skal stemme. Det er elektronisk avstemming, og da går det mye raskere hvis man har med valgkort og legitimasjon. Du kan forhåndsstemme:

- mandag–fredag kl. 08–15
- lørdag 2. september kl. 10–13
- torsdag 31. august kl. 08–19
- torsdag 7. september kl. 08–19

Marker Bo og Servicesenter har valg torsdag 7. september kl. 10–12.

Ambulerende stemmegivning: Marker valgstyre, Postboks 114, 1871 Ørje. Tlf. 452 97 106
Søknadsfrist: 6. september.

Marker Folkebad

Åpner tirsdag 5. september.
Siste badedag i høst er tirsdag 5. desember.
Badet er stengt i skolens høstferie (uke 40)
Badetemperatur alle dager er ca. 28 grader
Felles bad jenter/damer/gutter/menn
Tirsdag kl. 17.00–20.30
Barn alene skal være ute av badet kl. 19.00

Priser: voksne kr 40,- / barn kr 30,-

Det har blitt noe flasker med vann og brus på de to årene E18-utbyggingen har pågått i Ørje. Nå har de ansatte på anlegget gitt bort pantelappene til UKH. Her er glade givere og mottakere av tretten tusen kroner samlet ved den kommende Norgesporten. Bak fra venstre Bjørn Vidar Berg og Øyvind B. Pedersen fra Hæhre, Per Ivar Magnussen og Lars Munthe Kolstad fra Statens Vegvesen, Lars Johansson og Vegard Brandt Slevigen fra UKH.

Foran fra venstre Hedda Goska, Helmine Vaaler Furulund, Håvard Westerby Kristiansen, Sander Øistad Flote, Maren Johnsen og Per Morten Basma Ingvaldsen.

Ga bort panten til UKH

Ungdommens Kulturhus i Ørje fikk nylig nesten 13.000 kroner i gave fra arbeiderne på det nye E18-anlegget. – Kjempemyggelig! Vi er sååååå glade, sier ungdommene som nå skal få fortgang i arbeidet med nytt kjøkken på UKH.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

I to år har Ørje vært snudd på hodet i forbindelse med byggingen av ny E18. Mannskaper fra Statens Vegvesen og entreprenøren Hæhre har jobbet sent og tidlig – i kulde og i varme – på hverdager og i helgene.

– Det har blitt noen flasker med vann og brus i løpet av denne tiden. Vi har samlet på flaskene, både norske og svenske, og i stedet for å kaste dem eller gå hver for oss med tomflasker, ble vi enig om å gi bort panten til et godt formål, sier Bjørn Vidar Berg i Hæhre.

Fine ungdommer

– Vi har forhørt oss hos mange i lokalbefolkningen om hvem som kan fortjene disse pengene. Alle sa at UKH gjør en flott jobb og at pengene kommer godt med der. Vi har også hørt at UKH har en entusiastisk og veldig flink

ledelse. Derfor er vi trygge på at vi gjør det riktige når vi gir pengene til UKH, sier Berg. Han får full støtte fra sine kolleger i både Hæhre og veivesenet.

– Selv er jeg fra Skotterud og vet mye om hvor viktig en god ungdomsklubb er. Da jeg var 17 traff jeg min kjæreste på 15 på den lokale ungdomsklubben. I dag er jeg 35 og vi har vært gift i flere år, sier Berg.

Lite trøbbel

Representantene fra Hæhre og Statens Vegvesen berømmer lokalsamfunnet Ørje.

– På alle veiprosjekter er det et problem at ting forsvinner – verktøy, maskiner, drivstoff. I løpet av de to årene i Ørje har det nesten ikke forsvunnet noe. Her er det ærlige folk som verken stjeler eller bråker. Vi har hatt to flotte år i Ørje, og vi får mange positive tilbakemeldinger. Derfor er det ekstra hyggelig når vi kan gi noe

tilbake, som disse pengene til UKH, sier kvartetten fra Hæhre og veivesenet.

– Hva skal pengene brukes til?

Nytt kjøkken

– Vi har tenkt litt på det, sier UKH-sjef Lars Johansson.

– Vi lurte litt på en tur eller et arrangement. Men så ble vi enig om at vi skal få fortgang i arbeidet med å sette inn nytt kjøkken. Det trenger vi, og det vil ha en varig verdi for alle, også fremtidige brukere av UKH, sier han.

– Er det sant at dere har fått være med på beslutningen?

– Ja, svarer ungdommene i kor. De avkrefter blankt alle antydninger om at Lars har diktert noe som helst. Samtidig uttrykker de sin store takk overfor E18-arbeiderne. Ingen tvil om at pantegaven er både populær og kjærkommen.